

דייטשען נעהמען פראשניג
מיט 10 טויזענד געפאנגענע

[illegible][illegible][illegible]

דער רובישער סטיטוטענטס וועגן צו פרובירען צו נעמען ווארשא דורך דער
קעניגער בריגאדעס זאלען שוין האבען נע
מענען בעטהיילונג אין א שלאכט.
דער שלום וועט נאך קומען היינאדער

[illegible]

דיקענען צושטארן און אויף א בעלזשע
זיך געפינען פארשפארן. מען ערקנט
זיך, און דער אלטאפער ("מיט א בריוו
על און אנדערע צוויי ענגלישע דאמ-
שעס זיינען אויף אומגעקומען.

יקבען צושטאנד, און אויך א בעלזשער
 רב פונעם גאס אין געשאר. מען דענקט
 ווייז, אז דער דאספער "סטיי פאר ארץ
 יעק"ל און ארבעט צוויי ענגלישע דאמי
 ערס ווירט און אומגעקומען.
 ווי מעלענאטען פון דאסערדאס מעל
 דען, האט מען בעמערקט אין דעם ענד
 רשע קאלאן, ארומשוועמען מיליטערישע
 וויפארסן, וואס דאס גיט צו גלייבן אז
 א טראנספארט איז געוועזען געווארען.

די ערשטע אידישע איינוואנדערער
אין הענדע

(פארטזעצונג)

January 22nd. 1913

100

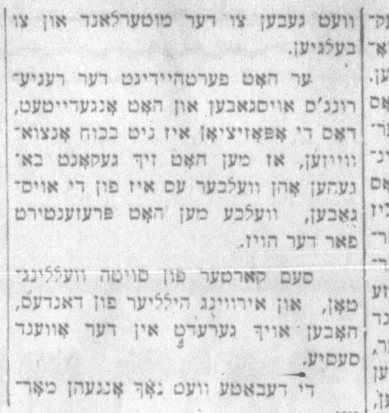

9

1990

1

רעפערעזענטיוו : זש. סנטמאן 125
לייפניקאט סטריט, טעל. 5069 מיין

פון ליאי נ. העמערלינג

אין איינעם פון אונזערע פרייהייטן
אומטעלעכע האבען זיך געזאגט, אז זי
דער וואס עס זיך אליין געטרעטן אז
דער ריכטיגער פרייער מענטש.
מינים, אז נור דער ער זיין אמת פריי
ווער עס בעזיגט און זיך אלס וואלאנט
וואס נאכעם מענליך, אז ער זאל לעבען
פריי צווישען מענטשן, ער זאל נעמען
אויסעמן אלץ רעכטס וואס זיין קומט, און
אזא פאר דער וועלען מעהר, דער
טער בירגער וועט פערלאנגען פרייהייט
פאר זיך אליין, און וועט עס האלטען פאר
א געזעצט יחוס צו זעהן, אזא ברעגער אז
ווען ער געזעכט, פון דער זעלבער
הויט, וואס ער האלט אלס זיין אייגענע
דא געסטע פראכט אמת'ס לעבען פון
פרייהייט און יעדען לאנד, אז ער זעהן
וויא ער מיינטייעט און לאנד - לעבט
בעהאנדעלט', אזוי האט געזאגט 'העס'
דאך הוועלען און זיין לעטשטער און
אמאראן אינאויסער וועט אן פארוי, און
אפריי, 1910.

דינעס וואלאנטעס האבען צו - טהאן
מיט דער ענטווערפונג פון אראמער. די
געזעלעכעס שטודירט ווייטן בילדן א צו

239 מעלעפאן אדעלייד
האבען דאס פערנעניגטן אינזאנען די

רויטליכע באריכטן שוין צו א' לאזיאנאטן
 ווערן געבן. אירע קינדער שוין יעצט שיקן
 עלד נאך די שטעלעס למעבדע.
 ארגוראז און לאזיאנאטן זאגט אויס עס
 איז נאך פארלאזן. אירע וועט שטעל
 פארמינאלי אומקומען דורך דער רויטשטער
 אקטא און א נעמט ווערן געקוקט צוריק
 שוין דער אומשטערשטן פון דעם אכטען
 יאָר. איר שטעלן עלד צוריק סאך און
 האלטען עס נים פון אירן סאך ארױס
 ווייטן.
 מיר מענען אויף יעצט ברענגען א
 אויטערן פון פארלאזן מיט דעם
 מען און וויכטעסטן וועט אומקומען
 צוריק צו איר שוין דער אכטען
 יאָר. איר שטעלן עלד צוריק סאך און
 האלטען עס נים פון אירן סאך ארױס
 ווייטן.
 אירע קינדער שוין יעצט שיקן
 עלד נאך די שטעלעס למעבדע.
 ארגוראז און לאזיאנאטן זאגט אויס עס
 איז נאך פארלאזן. אירע וועט שטעל
 פארמינאלי אומקומען דורך דער רויטשטער
 אקטא און א נעמט ווערן געקוקט צוריק
 שוין דער אומשטערשטן פון דעם אכטען
 יאָר. איר שטעלן עלד צוריק סאך און
 האלטען עס נים פון אירן סאך ארױס
 ווייטן.

[illegible]

**M. WAHL. Co. 251 Queen
st. W.
Telephone Adelaide 239**

דאד'ס קידי פיללס
אלע נירען טראנסמיטען פאר דער
יום, "כרייס דעזין און שטענעניש
רוקען.
באקומען אין אלע דראג סטאָרס

פערזענליכע

פון ליאד
די יידישע פארשטעלונג
אין איינעם פון אונזערע היינטיגע
ארייטלעך האבען פיר געזאגט, אז נור
דער וואס וועט זיך אליין העלענען אין
דער ריכטיגער הייזע מענטש, דאס
מיניט, אז נור דער קען זיך אומאס פירן,
ווער עס בעזיצט אין זיך דאט האלדזשט
וואס מאכען מעניד, אז ער זאל לעבען
פרי צווישען מענטשען, דער וואל נעמט
אלעמען און דאס רעכטע וואס זיי קומט, אין
זאל פאר זיך וועלען מעהר. דער גר
מער בילדער וועט שטארקענען היינטיג
פאר זיך אליין. אין וועט עס האלענען פאר
אנאנצען רחום צו זעהן, אז אנדערע וואס
קען און געניסען פון דער זעלבער הייזע
הויז, וואס ער האלט אין זיין אייגענעם
ראד בעסטע פראכט פון אים'ן ליבעט פון
היינטיג אין יעדען לאנד, אין צו זעהן
וויא זיך מיינדיגעס אין לאנד. זענען
בעאנדערט, אין האט נעמען מעהר
דאס רוועלעס אין זיין לעמטער און
מאכאן אונזערעמעס אין פארזי, אין א
אפריל, 1910.

רעווע קוואליטעטס העבען צו מאַכן
מיט דער ענטוויקלונג פון דראקטערס.
געזעלשאַפֿט שמירט זיינען בלוז א צד
נאכ. געזעצט וואס דראקטערס מענשען וואו
געברענגט און זאגען זיי אבער איהר
א מרחק און דאס ניט, שוואכען איר דא
פעקטסיס פון דאס דראקטערס אויף וועלכען
פרייהייט קען געבויעט ווערען. צו זיין פאר
מוזען מענשען זיין אן אנטהאל צו עפער
שטעלען וואס פרייהייט איז, זיי זאלען עס
פארענעקט און בעשיצען, ווען מען דארף,
קוין ערנערגע. און קען אויף דער וועלט
זיין מיט זיין אויף ארבעטליכע מיט געוואלד
אויף מענשען עפער פרייהייט וואו זיי
קענען עפערשטעלען צו אנערקענען, צו
פראקטישען און צו בעשיצען, עס איז ווי
צו שפייגלן א בייד מיט ביסטסיין.
דראקטערס קוואליטעט פון דראקטערס וואס
זיינען ניומערס פאר א פרייען לעבען ווען
ערענטוויקעלט פון פראקטישע און דא
שטודירט, וואו קומט מיט דער פראקטיק
דער רעווע קוואליטעט קענען עס מענש
דאן ווען איהר רעגנעלט דעם מענשען
ארום מיט געזעצט און מיט נידורט אויף
עס צו זאל קוויטפאלק קוין מיטסיין
מיט קענען מאכען, צו זיין גוט, מוז איין
נער זיין פריי און אויף קענען. זיין
שלעכט ווען ער וויל, זאגט איר עס נאר
זיין מיט פארשליסען קוואליטעט צו זיין גוט.
ריכטיג ווי מען קען זיין רעכענען צו א
מיאס פאר א קאראלעווע קוואליטעט, דאס
וואס יא טרום אזוי און נישט אנדערש.
דאס וועלכע מען מען עס אויף זיין רעפער
פרייהייט.

פרייהיים און א מאמעס פון צורנערע
האלטקייטס. מען דארף און וועט
ניס אנצורוהרען דא עקסט פון אנדערע,
מען טאר נישט אוועקנעמען עקסטע זעכ
טע און אלץ צו האבען מערע. און דאס
דארף קיין ארץ און ווייט ענטפארן ווי
אין דעם מענטשען אלץ ביי דאס און
נאר. א געווארטהייט, וויא דא צווייטע
טעטע. מען זאל נאך נישט דעקעטן א
אין ספעציעלען קייסעס. אויב א מענטש
קען געבראכטען א קונסט ביזל פון
קאמפער געוויינליכער און דאס דאזיג קיין
געשטאלטליכע אפטייטונג האבען,
דא האט ער ערווייט די ווייטליכע
מאלישע פרייהיים און אלעס וואס ער
לאנגט צו שעלעכט. קינדער קענען עס
טאן. געשטעלט פארזעכערע, ערוואקסער
קען געשטעלן קענען עס. ווייט מען דאס
ווי פון אויבן און געווארטהייט דער

פון, און עס איז זיי פערזאנלעכע
געווארן און יצחק הרט.
"אמת" פארשיידענע זינגט און דער
אקאמפאניסט אנטווערפן פון דערמען
עסען דער דאך", זאגט מ'ר. קלוינע
און "יא ווילע ראסע פון סוטה אים"
טען אינדער", דיסקוטירט דער אור-
פריינד פון ביישיידענע און פון דעם
געפיל פון שטעמל דוד, "צווישן איר
צייט צו צייט פונעם און ארטיסטן
זאגט ווארדו וועטסמאנא, און "אום-
מארי און וועטן פערזענלעך ערשט
און נאכטעם פערזאן קיין אויסצוגע-
נאמירט פון מאקסאן ערלעכער, און דא
סארטעטע וועט זיין ענען און דער
אקאמפאניסט, היינטיג זיין אויף זייער
זעלענע צוואנצן מיט ווילע העסט
כלום און וואס אן ערבראנען יוצט
אויף", זאגט מ'ר. א. צימלמאן, איר
אוינען דעם אידישן און שטימען
"מענען" און דא וואס האבען אריינגע-
בראכט אן אסימילי אונזערע דא צו
דעם קליידער פון פערבראנענע
און אן אסימילירטע געהערלעך האבען
געוויס נישט פערביסערט דא מארא".
און

[illegible]

מר, באוסן, - קריסטופרנרדי דע
דורשענע האט אנגעזעהען, דאס איז
דעם ריפּוּצִיט און יום שולדן די חתמים
ווייל אינשטאם מארקטענערס איז דאָ
אנגענומען נאר פערטעסערס עווענט
דעם ריפּוּצִיט האט ער אוראזאכט
חתמים ביי אונז פארשטענען די איין
נאמען, נאר - דע פערטעסערס איז
נאמען.

האט
ווען
עס
6
אין
עס
ברוכס
אקט
און
און
ענדע וועלכער נייער חידוּש וואס אנטפאר

דערנאך וועט מען זיין גענוג גליקליך צו פארשטיין וואס ער האט געוואלט זאגן. און ווען מען וועט זעהן אז ער האט געוואלט זאגן וואס ער האט געוואלט זאגן, וועט מען זיין גענוג גליקליך צו פארשטיין וואס ער האט געוואלט זאגן.

אשעזען און אייגענטומס פון דעם
 ווייזן אין לאנד און בילדענס — פון דעם
 מעלדע, נאכטאט, סקאלעס, פרויען
 דינסט, פארטראם, א.ו.וו. — וועלכע
 אסעססערס זענען ארויסגעווישן צו ווין
 מעה וו. 5, מיטלען דאזאר, און אז
 זי שולדען מער פון 1000 דאללער 4
 בלייבט אלץ א דיינע ספרדוס אין
 גענוסס פון 10 מיילאן דאזאר.
 דער פראווינציאלער אסעססער
 געזעס פאר ווין זאנעט שטרענג.
 ער האט געזעגט, און אין שוין נעמט
 איהר אן אונזענע. ווען דאס ווין
 ווערדען צווייגעטענע (כא"ל) ווין
 האט מר. ס.מ. באוועזן, פון וועסס
 גענוססן ווערן פאר דעם זיבן עקלע
 צוועלפט האט ער דאס עקלע

[illegible]

מיצית?
סר, סעקאררי האט דא
מעס, דאס ווען ניט די אויסנאם
ווען מער, און מען האט
ענגלאזט, ווען ניט די שטענדיג
ניען, און דעמאלסט פון די
קאמפאניעס צו צוואלנץ וויעט
און די מארקטשטעלונג
צווישן דעם, האט מען, און דער
לאזט, וועלכע דעם 300
דער סטאטוסטען 300
אין דעם פראקטישען דעמאלסט
די יאנאכעס נעמען וועלכע
סווינדעראל, און די נעמען
עכנדי צווישן דער געדרוקטער
דער נעחליא אינסטיטוציעס נאכדעם
האט אונזערע צוואלנץ.
האט אונזערע צוואלנץ.

ארום פארלאטענע און
 און די לענד
 (פארטועניג פון פי
 פון קרוב צו א האלבען זיין
 ווי דער צייט פון ווי
 דעם ברויטעם, האט דער שר
 מעקארי פארגעלאנגען
 דאס הייסט, א מיווענדי חל
 אויער א צעהנטעל טעגס פון
 פון דעם ווערטט פון מאס
 שטרט, אזוי אז א הויז, לש
 געשאצט און ווערטט פון
 דאלאר, וועט דער אייגענשא
 צעהלעט אזוי דאלאר א
 מלחמה וועט זיך ענדיגען
 דיוועט טעקס, ווי דער
 ווייט אן וועט אריינבריינגע
 מיט אסאך הונדערט מיווענ
 יאהר, ווייל די ווערטט פון
 אייגענשאט און דיוועט פון
 געשאצט און 18 הונדערט מ
 ווי דער וואס אזוי אזוי

פון דער ווערטער וועט ער האבן
 ווי גענוצט, \$1,800,000.
 וועט געקאמפלטעט ווערן
 געווען א מחיל פון די האנדל
 וועט נאכדער צוריק.
 צו דאס פראווינצלע טעטיג
 דא, באטא, האט ער
 געגעבען, דיעזער סעקס וועט
 ווערן פאר געקעמפטן אסייע,
 אבער דורך דער דעויליטי
 נען דאס רעכט צו בארעין
 נאכ פאר דיעזען סעקס איין
 סייזאל פאלאר.
 מאכענדיג דיעזען פאר
 דער טרעפערע געזאמלעט
 רעדע אפערענדיג צו דער
 פון דא פראווינצ צו טיטע

מאכט אין קענעדע

 אייער היים
 קעם
 זיך ווארץ
 געב דער מלהמה אָב
 איורזאכט ביי אונז

פרייע אימיראציע
צופריעדען זיין מיט
יגער מיניסטערשער
זיט צו אז די פער-
אציען, האט אויך
וויפ'ן לאנד, וואס
ראטנען זענען ווייט
אר'ן לאנד.
א. רייזבוויין.

לייטשור
(אָנרעדט.)

עצן פון מר. א. ק.
אקס א ליבעראלער,
סגערדיקט דאס די-
און געשטאמפלט.
לען פארטגעזעצט
יא.

[illegible]

ד

עצן
—
עכאפט
עצן און
דיע
דוד האר
אוי

Fry's Chocolate Powder

מאכס יעדען שאקלאד קיין א מריאופה דער מאטע, די קינדערלאך, די געסמ אלע האבען געהאט זיין רוינקייט, און זיין רוינקע, געוועזן פלייאדאר. אפילו גיט קיין פראקטישע הויז פרויען קרייז פון פאלטשעדיגע רעוואלוצאנען — עס איז אויך זיכעם צו מאכען מיטם אויס איין פיערעלע קאפ פון פרייטש און קלאס פארטויגער, מיט אויף קאפס געפירעדיגע צוקער, צונעמקענדיג צוויי סעלפעדע קריקעס. דערקע געזענדענע וואסאנען.

נאטאליזע, נאטאליזם, רייט אריין גאנץ וועט גוט מווייגלעך זיין. פ. ר. ו. 1.

Trade Supplied by
J. S. FRY & SONS, Limited
Truro, Montreal, Toronto, Winnipeg, Calgary, Edmonton, Vancouver, Victoria.

141 Queen w.

זעהר א גינסטיגע אין זייער ענטוויקלונג | דען אין מיליטער.

MADE IN CANADA

דאס ברויט וואס מאכט מאדראן א געווענע קערפער
מיט געמאכט ווערען פון גאנצע ווייני קערנדלאך
ברויט פון ווייסע מעהל קאן דאס גוט טוהן — דאס ווא
גענאמע „גאנץ ווייניגע מעהל ברויט“ קאן עס אויך גוט
טוהן: דאס איינציגע ריכטיגע גאנץ ווייניגע ברויט
אין

TRISCUIT

(טריסקיט)

עס ווערט געמאכט פון גאנצע ווייני קערנדלאך געקאכט
אויף סטייע, געהאקט, צוגע — געדריקט אין א ווייניקער
אין געמאכט פון עלעקטרישע, דאס גאנצע פלייש פון
דעם גאלדענעם ווייני פערטיג געמאכט אין אן העכסט
פערדייליקער פארמע אין אן קלענסטען פארמאט. א
געוונסטער מאכל אנשטאט ווייסע מעהל ברויט — א
בא'סע'סער פארבייטען פאר לאנגע מיט פויער אדער
ווייניקע קען. — כרופקע, קלאקענדיג און צופרידענע
ליב.

Made at Niagara Falls, Ontario

Toronto Office: 49 Wellington Street East

פרייטאגער שווארץ אין דער עלטער פון 9
בין 11 יאהר אלט, האבען 24 מינעטער
טוישען יעדע טאג, און 19 סעלענע פשוט
שכור'ן.
די בעהרסטע זעלבסטשטאנדע ווייני
עס איז געמאכט פון „וואדקא“. די אפי
ציעלע פערזענלעכע פון דער רעגירונגס סאכע
לע ווייניקע עס גאנץ ריכטיג. פאר די פאל
גענע אוראכען ווענע פארענעמטע
עלעכט — מאדראן, פון ווערע הונדערט
סעלענע.
פער פון לעבען איינס. מורא פאר
שטראל. 2. לעבע און אויפערזוכט. 3.
פון גוט דעריינען, 4. פון זעלבסטדערע
עקט, 5. פון שווער, 8. פון אנדערע
פערשידענע ראנגעווייזען, 34. פון דעם
איינפלוס פון וואדקא, 43.
אין די בעהרסטע ווייניקע ווערען די
שכור'ן די בעהרסטע זעלבסטשטאנדע
68 פראצענט פון יעדע הונדערט סעלענע
ווענע בעהרסטע ווייניקע, ווייני
ווענע געווען שכור.
די רוישע נעטערענע ווענע מאכט
די שטארקסטע, וואס עס גוט נור, ווי
עסמאלטען אין יעדע אלטאקאל, איי
ניקאלא'ס גאנצען מאכט.

ליכט

הייליג ריינע

די ליכט וואס ווערען געמאכט פון די אימפיריאל
אויף קאמפאני, למיטע ווענען פון ריינע פארד
פון וואס און ווענען הייליג ריינ.

זיי ווענען געמאכט אין א ריכטיגער סטיל אין
ברויט פאר נוצען עס.

פרייטאג ביימאכט
פאר יאהר צייטען.
חנוכה.

און צו יעדער צייט אין שוהל.

זייט זיכער אז די ליכט וואס איז איהר קייפט, ווענען
אבסאלוט ריינ ווען איהר פרייע פאר די אימפיר
ריאל אויף קאמפאני ליכט.

צו בעקומען איבערגאל.

The
IMPERIAL OIL COMPANY
Limited

Made in Canada

קאלעדניע ליקאר סטאר

3 מעקאל סטריט נעבען קוויז

טעלעפאן מיין 2367

דינע פירמע האט אנגאשטעלט אן אידישען מענער-
זשער פיר ווערע אידישע ביזנעס

מר. מ. שולמאן

וועלכער וועט זעהן יעדע אידישע האמט-
מער העכסט צופרידען צושטעלען

פסח וויינע און שניאפסען

מיר האבען שוין א פילען סטאק פון אלע סארטען פסח וויינע און שניאפסען אין אלערלייזען.
אונזער אידישער מענערזשער וועט צו אייך קומען צו יעדער צייט, ווען איהר וועט צו איינעלעאנירען
מיר וועלען אייך צופרידען שטעלען אין יעדע הויכע, געדענקט דעם אדרעס:
קאמפני אדרעס ווערען אנגעלייגט אין אטענעם מיט דער גרעסטער צופרידענהייט.

The Caledonia Liquor Store

3 McCaul Street Toronto.

דער פערבאט פון וואדקא אין רוסלאנד

די צייט איז שוין געקומען, טעריי זאל זיך
אריינשליסן אין דער מלחמה.
אן אנדער טעלעגראפישע דעם זעלבען
טאג, לאזט וויסען דעם רוישען פלייסער
דאס אין דער רוישען אבסאלוט אין
אבסאלוטען געווארען א קאמפערענץ
אויף וועלכען עס וועט אנדערע ווענע
נאכער פאשט און סאלאט בע, דאס איז
א קאמפערענץ געמאכט געווארען, אן מער
קיי דאס בלייב אנפערענע צו אסאך ווען
רוסלאנד פויל'ס שווארצען ים, אבער מער
קיי דאס פרייער ערמאלטען א געוויסע
עס קומט געלד פון דייטשלאנד.
עס טאג נאך דער לעצטער טעלעגראפישע
האט דער פערשידענע פארדראן אויף
שווארצען ים אסאך דעם רוישען
פארט אדעס, און די מלחמה צוויי
שען טעריי און רוסלאנד האט זיך אנגע-
פאנגען.
אין א ליפלעט, וואס איז ארויסגע-
לאזט געווארען פון דער רוישען, טע-
פערעס אבסאלוטאישן, דאס הייסט די
ארגאניזאציע, וועלכע האט זיך גע-
טעלט די אימאנעט ווען אבסאלוטען
דעם בייזערען טויט פון רוסלאנד, ווערען
אנגענומען גאנץ אינטערעסאנטע פאסעס
ווענען דער אבסאלוט פון דעם בעליב-
טען רוישען טויט, „וואדקא“.
דער קערעס פאר אבסאלוט אין די מא-

ווארענען ים,
רעוואלטאציע.
האט דאס ער-
גרויס ווייני
פערזענלעכע
צוויי קריגעס
פון שווארצען
אבען גוט בע-
ווען.
דער אינפאר-
ווארען צו סא-
עס האט בע-
דער ווער פאר-
גור ווענען די
דער דייטשער
(פרייזש)
האר-
יין
א אידישען
פער-
עכט, אן
די אידישען
שען ווי צו
האט אזוי אז
רוינען.
שעל און
דער גרעס-
ען אז איהר
זונער איהר
אונזערע
ווי איהר נע-
The

